

Průmysl výrazně zpomaluje růst tuzemské ekonomiky

Tento týden zveřejněná makrodata ukazují na pokračující zpomalení v domácí ekonomice. Zatímco maloobchodní tržby, podporovány rekordně nízkou nezaměstnaností, pouze zpomalují svůj růst, průmyslová výroba v 1. čtvrtletí 2019 mezikvartálně klesla, což se projeví nižším růstem HDP za 1Q, který bude oznámen příští týden.

Průmyslová produkce meziměsíčně klesla o 0,1 %, meziročně téměř stagnovala, když vzrostla o 0,1 %. Za 1. čtvrtletí pak průmyslová výroba mezikvartálně klesla o 1,2 %, zatímco meziročně vzrostla o 0,2 %. Hlavním důvodem slabších výsledků je klesající poptávka ze zahraničí, kdy český průmysl oslabuje především nevýrazný výkon německé ekonomiky, zatížený nejistotou z podoby brexitu a obchodních sporů mezi USA a Čínou.

Ačkoli nové zakázky, především ty domácí, nadále rostou, předstihové indikátory signalizují pokračující pokles aktivity ve zpracovatelském průmyslu. Index nákupních manažerů PMI v dubnu dále klesl na 46,6 bodu z březnových 47,3, a dostal se tak na nejnižší hodnotu od prosince 2012. Lze očekávat, že domácí průmysl bude i ve druhém čtvrtletí 2019 zpomalovat tempo ekonomického růstu domácí ekonomiky.

Zahraniční obchod (ZO) se zbožím v národním pojetí v březnu překvapil vyšším růstem exportů než importů. Vývoz meziročně vzrostl o 5,4 % na 330,0 mld. Kč, zatímco dovoz o 4,3 % na 308,2 mld. Kč. Podle předběžných údajů skončila bilance ZO v běžných cenách přebytkem 21,8 mld. Kč, který byl meziročně o 4,1 mld. Kč vyšší. V březnu se dařilo především vývozu motorových vozidel. Opačný vliv na celkovou bilanci mělo horší saldo počítačů, elektronických a optických přístrojů a prohlubující se deficit bilance s ropou a zemním plynem, daný růstem jejich cen.

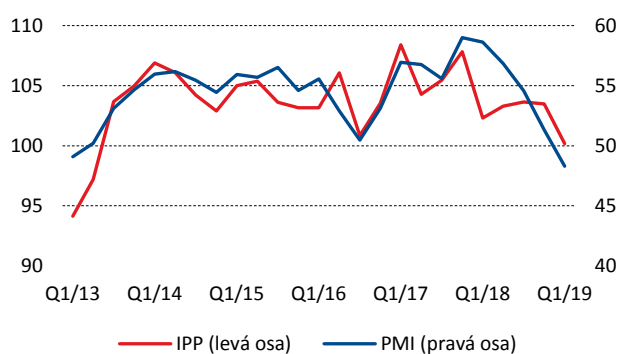
V dlouhodobém horizontu však dochází k rychlejšímu růstu importu než exportu. Zatímco v 1. čtvrtletí stoupl meziročně vývoz o 4,1 %, dovoz se zvýšil o 4,4 %. Rychlejší tempo růstu importů je způsobeno jednak relativně vysokou dovozní náročností exportů a z části i stále silnou, avšak klesající, spotřebitelskou poptávkou.

Tento týden zveřejněná data o maloobchodních tržbách ukázala, že reálné tržby kromě motorových vozidel očištěné o kalendářní vlivy v 1. čtvrtletí 2019 meziročně vzrostly o 5,4 %, méně než ve stejném období loňského roku (+6,5 %). Nejvíce rostly tržby internetových obchodů a zásilkových služeb, které dlouhodobě dosahují dvouciferná tempa růstu.

Za stále relativně silnou domácí poptávkou stojí velmi příznivé podmínky na trhu práce, kdy míra nezaměstnanosti podle statistik úřadu práce klesla na 2,7 % v dubnu z 3 % v březnu a nabídka volných pracovních míst od dubna 2018 překonává počet nezaměstnaných (v 4/2019: 340 tis. vs. 210 tis.). Nesoulad mezi nabídkou a poptávkou po práci vede ke strmému růstu mezd, vyšší poptávce po zahraničních zaměstnancích a větší potřebě orientace na nové technologie.

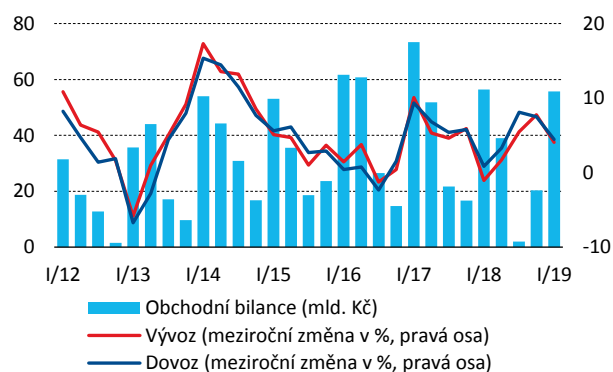
Pramen: ČSÚ, Markit, MPO

Průmysl výrazně ztrácí na síle
(Průmyslová produkce, mizr. změna v %, PMI v bodech)

Pramen: data ČSÚ, Markit, graf MPO

Dynamika růstu exportu i importu slábne

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Makroekonomická situace v ČR

Základní ukazatele - poslední údaje

HDP (y/y, %)	4. Q 2018	2,6	Průmyslová produkce (y/y, % ze s. c.)	3/2019	0,1
Inflace (y/y, %)	3/2019	3,0	Stavební produkce (y/y, % z s. c.)	3/2019	11,6
Obecná míra nezaměstnanosti* (v %)	3/2019	2,0	Maloobchod bez mot. voz. (y/y, % ze s. c.)	3/2019	5,9
Průměrná mzda nom. / reál. (y/y, %)	4. Q 2018	6,9 / 4,7	Vývoz / dovoz zboží ** (y/y, %, z b. c.)	3/2019	6,0/3,1

* podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle ve věku 15-64 let

Zdroj: ČSÚ, květen 2019

** přeshraniční pojetí

Z DOMOVA

České firmy digitální daň mine

Chystaný zákon o digitální dani může v Česku kromě internetových gigantů, jako je Apple, Facebook nebo Google, platit i pro menší mezinárodní hráče, jako jsou Airbnb, Uber, Spotify, Booking.com nebo prodejce módy Zalando. Naopak na vyhledávač Seznam, softwarový Avast a další domácí firmy by se vztahovat neměla. Sedmiprocentní daň by se měla odvádět z vybraných internetových služeb, hlavně z reklamy. „Je třeba zdůraznit, že se jedná o vyrovnávací daň,“ uvedla Šárka Šmolíková z ministerstva financí. „Cílem je, aby dopadla zejména na ty subjekty, které podnikají na českém trhu, aniž by z této činnosti platily v Česku odpovídající daň z příjmu,“ dodala. Koho se bude nová povinnost týkat, má vymezit norma. Zatímco limit globálního obratu nad 750 milionů eur, což je přes 19 miliard korun, bude kopírovat podobné zákony přijaté ve Francii a Rakousku, dolní hranici obratu v tuzemsku ministerstvo stále zvažuje. Francouzská a rakouská úprava počítá s 25 miliony eur ročně, tedy s asi 640 miliony korun. „Tento parametr bude součástí návrhu zákona, který ministerstvo předloží vládě koncem května,“ podotkla Šmolíková.

Zdroj: E15

Operátor O2 meziročně snížil zisk, investoval do růstu

Operátorovi O2 klesl v prvním čtvrtletí čistý zisk o sedm procent na 1,24 miliardy korun. Pokles způsobily vyšší investice do růstových oblastí v minulém roce, vedly k nárůstu odpisů hmotného majetku. Konsolidované provozní výnosy stouply o půl procenta na 9,25 miliardy Kč. Hlavními zdroji nárůstu byla mobilní data, finanční služby a O2 TV. Konsolidovaný provozní zisk EBITDA vzrostl o více než 11 procent na 2,9 miliardy Kč. Provozní mobilní výnosy v Česku narostly o 0,4 procenta na 4,85 miliardy Kč, fixní výnosy naopak klesly o 1,5 procenta na 2,62 miliardy Kč. „Naše investice v loňském roce, jejichž podstatná část směřovala do sítí, vedly k nárůstu odpisů a meziročnímu poklesu čistého zisku v prvním čtvrtletí roku 2019. Meziroční nárůst provozního zisku EBITDA potvrzuje, že naše rozhodnutí

investovat do prorůstových oblastí bylo strategicky správné,“ uvedl finanční ředitel Tomáš Kouřil.

Zdroj: Patria

Tendr na zakázku na železnici poprvé vyhrála kvalita místo ceny

Resort dopravy úspěšně vyzkoušel první projekt, kde při rozhodování o výběru stavební firmy hrála cena jen menšinou roli. Opravu železničního mostu u severočeských Zahrádek na trati mezi Lovosicemi a Českou Lípou přitom tento pilotní projekt nijak neprodražil. Proti očekávaným 40 milionům korun v soutěži zvítězila společnost Strabag Rail s necelými 37 miliony korun.

Přestože soutěžní zákon úředníkům umožňuje vybírat vítěze i podle jiných kritérií než podle nejnižší ceny, ve skutečnosti se tak neděje. U drtivé většiny zakázek na stavby nových silnic nebo železnic rozhoduje výhradně cena. Ta v soutěžích na novostavby představuje 90 procent možných bodů a pouze desetina hodnocení připadá na délku záruční doby. To nová metoda neumožňuje. U zmiňované soutěže na rekonstrukci mostu mohli uchazeči získat body zejména za prezentaci pěti stavebních projektů, které považují za svůj úspěch. Další cestou bylo odhalení možných rizik ve stanovené metodě výstavby a navržení způsobu, jak se těmto možným komplikacím při výstavbě vyhnout. Poslední šanci dotovanou deseti procenty byl pohovor se stavbyvedoucími všech sedmi uchazečů, kteří se do první české zakázky vybírané metodou Best Value přihlásili.

Zdroj: iDNES.cz

ZE ZAHRANIČÍ

Ekonomika EU bude letos zpomalovat o něco rychleji, než se očekávalo

Evropská komise mírně snížila odhad letošního růstu ekonomiky eurozóny i celé Evropské unie. V EU by se měl HDP podle nové prognózy zvýšit o 1,4 % a v eurozóně o 1,2 %. Oba odhady jsou tak o 0,1 procentního bodu nižší než v únorové prognóze komise. Stejně tak komise snížila odhad letošního růstu české ekonomiky na 2,6 %. V únorové prognóze předpovídala udržení loňského tempa 2,9 %.

Na hospodářské vyhlídky Evropy má podle komise negativní vliv zpomalování růstu světové ekonomiky. Na příští rok ale komise předpokládá zrychlení hospodářského růstu v EU na 1,6 % a v eurozóně na 1,5 %.

Motorem růstu ekonomiky podle komise pravděpodobně v letošním i příštím roce zůstane domácí poptávka, kterou podporuje růst mezd. Investice by také měly pokračovat v růstu, ale pomalejším tempem než v loňském roce. Komise také předpokládá, že import se nadále bude zvyšovat rychleji než export. Obchodní bilance se tak zřejmě bude zhoršovat a zahraniční obchod bude v letošním i příštím roce brzdit hospodářský růst. Konkurenceschopnost českého exportu podle komise možná začaly podkopávat rychle rostoucí mzdy.

Zdroj: E15

V USA začala platit vyšší cla na zboží z Číny, ta pohrozila sankcemi

Spojené státy počínaje čtvrtetní půlnocí místního času (pátek 6:00 SELČ) zatížily dovoz čínského zboží v ročním objemu 200 miliard dolarů clem ve výši 25 % místo nynějších 10 %. Čína uvedla, že bude nucena učinit odvetné kroky. Ve Washingtonu mezitím pokračují americko-čínské obchodní rozhovory.

CNN ještě ve čtvrtek uváděla, že pokud se dvoudenní rozhovory, které v pátek ve Washingtonu skončí, budou dobře vyvíjet, USA zřejmě nová cla uplatňovat nebudou. V pátek ovšem CNN sdělila, že nic nenasvědčuje tomu, že by prezident Donald Trump chtěl zvýšení cel pozdržet.

Před začátkem čtvrtetních rozhovorů Trump řekl, že dostal od svého čínského kolegy Si Ťin-pchinga dopis. Trump také prohlásil, že věří, že se obchodní dohodu tento týden podaří uzavřít. Trump se ve čtvrtek sešel s americkým obchodním zmocněncem Robertem Lighthizerem a ministrem financí, aby spolu projednali možnosti, jak předejít neúspěšnému jednání o dohodě. Trump řekl, že rozhovory se Čína snaží sabotovat tím, že chce znovu otevřít již dohodnuté části nových ujednání.

Zdroj: iDNES.cz

Urovnat obchodní válku snížením cel? Američtí manažeři mají jiné priority?

Náhlé zvýšení dovozních cel na čínské zboží rozjítlo nejen vztahy mezi Washingtonem a Pekingem, ale zejména také náladu na trzích. Američtí manažeři si ovšem nemyslí, že opětovné snižování tarifů je žádoucí způsob urovnání obchodní války s Čínou. Důležitý je pro ně zejména přístup na tamní trh či ochrana duševního vlastnictví. Vyplývá to z ankety portálu CNBC. Pouze pět procent z oslovených finančních ředitelů amerických korporací se domnívá, že snížení cel na úroveň před nástupem prezidenta Donalda Trumpa do funkce by mělo být hlavním obsahem čínsko-americké obchodní dohody. A dalších pět procent oslovených míní, že nejlepší by bylo úplné zrušení tarifů. To, co by zástupci podniků z USA viděli v obchodní dohodě nejraději, je větší respektování amerických patentů a ochranných známek. Tento postoj

zastává 40 procent respondentů. Třetina manažerů vnímá jako prioritu zlepšení přístupu jejich firem na čínský trh. CNBC se ptala téměř pěti desítek ředitelů firem s celkovou tržní hodnotou kolem pěti bilionů dolarů.

Zdroj: E15

Další překážka v brexitové dohodě. Část labouristů chce nové referendum

Rodící se kompromisní dohoda o brexitu mezi britskou vládou a opozicí může ohrozit požadavek značné části opozičních labouristů, kteří chtějí vypsání nového referenda. Premiérka Theresa Mayová, která kvůli návrhu celní unie čelí odporu rázně brexitového křídla své strany, o možnosti lidového hlasování tajně vyjednává, napsal v pondělí deník The Daily Telegraph. Podle konzervativního listu však tento scénář připravuje pro případ, že jednání s labouristy selžou, nemá tedy být součástí vstřícné vyjednávací taktiky. Voliči by podle

aktuálních představ premiérky Mayové pak mohli dostat na výběr mezi třemi variantami: odchodem s dohodou vyjednanou loni, odchodem bez dohody, či setrváním v EU.

Zdroj: E15

Izraelští vědci vytiskli živé srdce z lidské tkáně

Izraelským bioinženýrům v čele s profesorem Tal Dvirem se jako prvním na světě podařilo vytisknout funkční srdce výhradně z lidských buněk. Srdce se stejně jako to naše skládá ze svalů, cév a komor. Buňky, ze kterých bylo srdce vytištěno, pocházejí z tlusté tkáně dárce. Vědci buňky transformovali do embryonálních kmenových buněk, ze kterých pak vytiskli rozdílné tkáně srdce. Samotný tisk trval čtyři hodiny. Po několika dnech inkubace se srdce roztlouklo.

Zdroj: 6dhub.cz

Pracovní trh ČR bude ze zemí OECD středně silně zasažen robotizací a automatizací

Podle studie OECD v dalších 20 letech zanikne v průměru v zemích OECD kolem 14 % pracovních míst v důsledku robotizace a automatizace, zatímco v ČR to bude 15,5 %. Nejvíce míst zanikne na Slovensku (celá třetina), nejméně v Norsku (kolem šesti procent). U další třetiny pracovních míst se výrazně změní náplň práce.

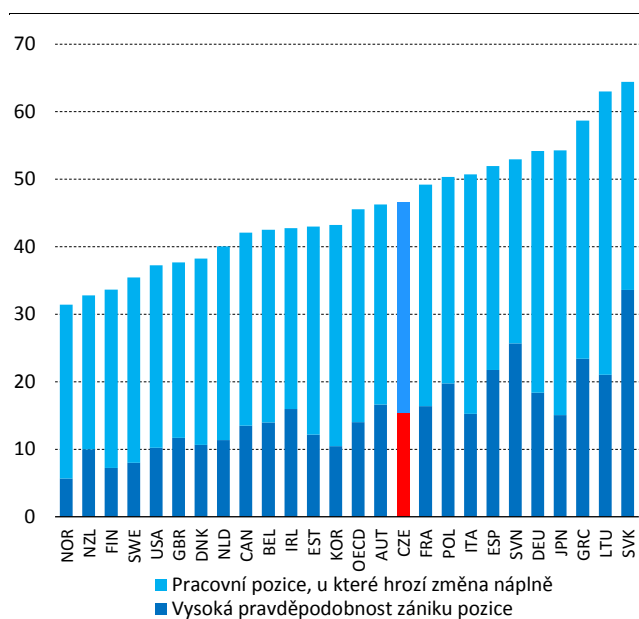
Celosvětově jsou nejvíce ohroženi mladí pracovníci s nižším vzděláním, zaměstnanci na částečný úvazek a lidé na volné noze. OECD varuje, že změny se nejspíše více dotknou žen než mužů, protože ženy mají větší tendenci přijímat hůře placené pozice. Studie nicméně neuvádí, kolik nových pracovních míst pokračující robotizace a digitalizace ekonomiky vytvoří. Jaký bude dopad nastupujících změn na trh práce, bude rovněž záležet na reakci hospodářských politik v oblasti vzdělávání a na samotné rychlosti zavádění robotů a prvků umělé inteligence do výroby.

Rychlost robotizace bude výrazně determinovaná výší mzdy a dostupností pracovní síly. Jelikož je počáteční investice do robotů značná, zavádějí se hlavně v ekonomikách s vysokými průměrnými mzdami – levná pracovní síla totiž nenutí firmy příliš automatizovat. Když se vezme v potaz průměrná mzda v jednotlivých zemích, je na tom Česká republika, kde dodávky robotů závisí především na poptávce v automobilovém průmyslu, v automatizaci velice dobře. S ohledem na velmi napjatý trh práce a strmě rostoucí průměrné mzdy má Česko vysokou 25procentní míru robotizace a předhání všechny sledované evropské země kromě Slovinska (37 procent).

Vedle změn ve školství je rovněž potřeba částečně přetvářet strukturu ekonomiky, která bude zaměřena na nabídku high-tech výrobků a služeb, např. v sektoru informačních a komunikačních technologií. Statistika OECD přitom ukazuje, že u pracovních míst v digitálním odvětví se žádné potíže neočekávají. I v případě propouštění jsou pracující v těchto oborech lépe připraveni na učení se novým podmínkám – zatímco se 60 % z nich účastní různých přednášek a workshopů, jen 20 % jejich málo kvalifikovaných protějšků činí totéž.

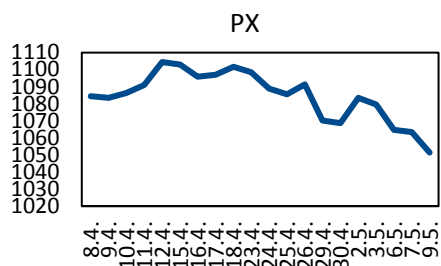
Zdroj: Hospodářské noviny, OECD, MPO

Pracovní místa s rizikem automatizace (podíl na celkovém počtu pracovních míst v %)

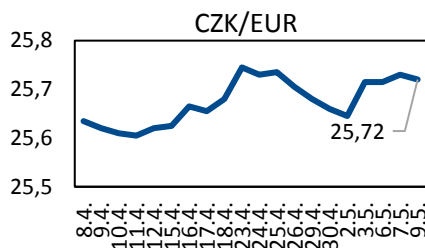
Pramen: data OECD, graf MPO

Vývoj indexu PX

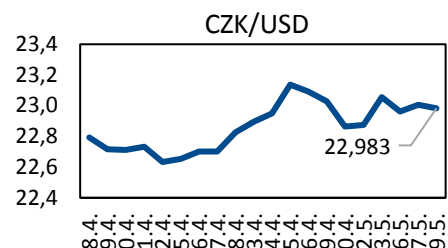

Zdroj: BCPP

Vývoj měnových kurzů

Zdroj: ČNB

Zdroj: ČNB

UDÁLOSTI V OBDOBÍ od 13. do 17. května 2019

PONDĚLÍ	ČSÚ: Indexy spotřebitelských cen (duben 2019) ČSÚ: Indexy cen vývozu a dovozu (březen 2019)
ÚTERÝ	Eurostat: Průmyslová výroba EU (březen 2019)
STŘEDA	ČSÚ: Předběžný odhad HDP (1. čtvrtletí 2019) Eurostat: Předběžný odhad HDP EU (1. čtvrtletí 2019)
ČTVRTEK	Eurostat: Zahraniční obchod EU (březen 2019)
PÁTEK	Eurostat: Harmonizovaný index spotřebitelských cen EU (duben 2019)

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Světová banka, Hospodářské noviny, internet, podniky a podnikové svazy.